T 131035

บทคัดย่อ

ภาคนิพนธ์ : กำลังขวัญในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานจังหวัดในภาคกลางตอนบน
โดย : นางนันทิยา วงษ์พินิจ
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
วิชาเอก : การจัดการการพัฒนาสังคม
ปีการศึกษา : 2544

การศึกษาวิจัยเรื่อง "กำลังขวัญในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานจังหวัดในภาคกลางตอนบน " มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากำลังขวัญในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานจังหวัดในภาคกลางตอนบน และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับกำลังขวัญในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานจังหวัดในภาคกลางตอนบนกลุ่มตัวอย่างของประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นข้าราชการสำนักงานจังหวัดในภาคกลางตอนบน (พระนครศรีอยุธยา สระบุรี อ่างทอง ลพบุรี สิงห์บุรี และชัยนาท) จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ " แบบสอบถาม " สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลอธิบายด้วยวิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และใช้ค่าไค – สแควร์ (Chi-Square) ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังหรือลักษณะส่วนตัวบางประการของข้าราชการสำนักงานจังหวัดในภาคกลางตอนบน พบว่า มีข้าราชการเพศหญิงมากกว่าเพศชายเล็กน้อย กล่าวคือ เป็นข้าราชการเพศหญิง ร้อยละ 56.61 เป็นข้าราชการเพศชาย ร้อยละ 43.33 ประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51.67) เป็นข้าราชการที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี และส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ถึงร้อยละ 66.67 นอกจากนี้ ประมาณ 3 ใน 4 ของข้าราชการสำนักงานจังหวัดในภาคกลางตอนบน (ร้อยละ 76.67) เป็นข้าราชการที่มีระยะเวลารับราชการนานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

2. ผลการศึกษาระดับกำลังขวัญในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานจังหวัดในภาคกลางตอนบนในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบของระดับกำลังขวัญในการปฏิบัติงานรายด้าน พบว่า ด้านความกระตือรือร้นในการทำงาน ความผูกพันเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน ความพึงพอใจด้านรายได้และสวัสดิการ ความพึงพอใจด้านความก้าวหน้าในงาน อยู่ใน

T131035

ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 , 3.21 , 2.75 และ 2.72 ตามลำดับ ส่วนในด้านการอุทิศตนเพื่องาน อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80

3. ผลการศึกษาปัจจัยแวดล้อมในการปฏิบัติงานในภาพรวม พบว่า ข้าราชการสำนักงานจังหวัดในภาคกลางตอนบนมีปัจจัยแวดล้อมในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาปัจจัยแวดล้อมในการปฏิบัติงานรายด้าน พบว่า ปัจจัยแวดล้อมในการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน อยู่ในอันดับสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 รองลงมาคือ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ระบบการบริหารงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา และสภาพการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 , 3.03 , 2.87 และ 2.69 ตามลำดับ

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

4.1 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับกำลังขวัญในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานจังหวัดในภาคกลางตอนบน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลารับราชการ

4.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับกำลังขวัญในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานจังหวัดในภาคกลางตอนบน ได้แก่ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ สภาพการทำงาน ระบบการบริหารงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ควรปรับปรุงระบบการบริหารงานบุคคล ให้เกิดความโปร่งใส ลดระบบอุปถัมภ์ เล่นพรรค เล่นพวก เด็กเส้น เด็กฝาก จากนักการเมือง และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ โดยวางมาตรฐาน ระบบการบรรจุ แต่งตั้ง เลื่อนขั้นเงินเดือน เลื่อนระดับ เลื่อนตำแหน่งของข้าราชการในสังกัด ให้เกิดความเป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับของข้าราชการทุกฝ่าย เพื่อให้เป็นระบบคุณธรรมอย่างแท้จริง

5.2 ควรสร้างโอกาสความพึงพอใจด้านความก้าวหน้าในงานของข้าราชการในสังกัด โดยพิจารณาปรับปรุงเพิ่มตำแหน่งสายงานทางวิชาการ (เช่น 7ว. , 8ว.และ 9ว. เป็นต้น) ในหน่วยงานของสำนักงานจังหวัดในส่วนภูมิภาค ก็จะทำให้ข้าราชการมีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ซึ่งจะส่งผลให้ข้าราชการมีความกระตือรือร้น มีกำลังขวัญในการทำงานมากยิ่งขึ้น

5.3 ควรปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานด้านสภาพการทำงานให้เหมาะสม โดยเฉพาะเรื่องการจัดวางระบบงาน เช่น งานสารบรรณ งานธุรการ งานจัดเอกสาร และระเบียบคำสั่งต่าง ๆ ให้เป็นระเบียบและทันสมัย

5.4 ควรสนับสนุนเครื่องไม้ เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ให้เพียงพอ

5.5 ผู้บังคับบัญชาควรปรับปรุงสภาพของห้องทำงาน การจัดสถานที่ทำงาน และการรักษาความเป็นระเบียบในหน่วยงานให้อยู่ในสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการสร้างเสริมบรรยากาศในการทำงานได้ดี

5.6 ผู้บังคับบัญชาควรจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์ระหว่างผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชาบ้างเป็นครั้งคราว อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อกระชับความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน สร้างความคุ้นเคย สร้างความสนิทสนมต่อกันทั้งในเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว นอกจากนี้ ควรจัดให้มีกิจกรรมสันทนาการในโอกาสสำคัญต่าง ๆ ก็จะเป็นการสร้างเสริมความเข้าใจที่ดีต่อกัน และเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานโดยส่วนรวมได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น